

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 880/2023
20.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Јовановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 772/21 од 10.02.2023. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 220/23 од 05.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 20.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Јовановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 772/21 од 10.02.2023. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 220/23 од 05.06.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу К 772/21 од 10.02.2023. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, за које му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 10 месеци и истовремено одређено да се казна према окривљеном неће извршити уколико у року проверавања од 3 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом на основу члана 89а КЗ окривљеном АА изречена је мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећенима ББ и ВВ, тако што је окривљеном забрањено да прилази оштећенима ББ и ВВ на удаљености мањој од 10 метара, забрањено је окривљеном даље узмиравање оштећених, као и даља комуникација са оштећенима, све у трајању од 3 године од дана правноснажности пресуде, која мера се може укинути пре истека времена за које је одређена, ако престану разлози због којих је одређена.

Наведеном пресудом на основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећени ББ и ВВ упућени су да имовинскоправни захтев могу остваривати у парничном поступку.

Истом пресудом на основу члана 264. у вези 261. ЗКП, окривљени АА је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка и да плати Основном суду у Крагујевцу паушални износ од 10.000,00 динара, да плати суду износ од 35.298,74 динара, а Основном јавном тужилаштву у Крагујевцу износ од 23.162,09 динара на име трошкова унапред исплаћених из буџетских средстава суда и тужилаштва, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде и одређено, да ће о висини осталих трошкова које је окривљени у обавези да сноси, суд одлучити посебним решењем, сагласно члану 262. став 2. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1 220/23 од 05.06.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Крагујевцу и жалба браниоца окривљеног АА, па је пресуда Основног суда у Крагујевцу К 772/21 од 10.02.2023. године, у односу на овог окривљеног, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Јовановић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а из садржине захтева произилази да је исти поднет и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП), са предлогом да Врховни суд побијане пресуде укине у целини или делимично и предмет врати на поновну одлуку органу поступка или на суђење првостепеном суду и нареди да се нови поступак одржи пред новим судијом, или да побијане пресуде у целини преиначи и донесе одлуку којом се окривљени ослобађа од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у коме се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног АА у захтеву наводи да квалификовани облик кривичног дела насилничко понашање постоји само у случају када је наносење лаке телесне повреде обухваћено умишљајем окривљеног, јер је то битно субјективно обележје без ког нема квалификованог облика предметног кривичног дела, а како из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци првостепене пресуде произилази да је окривљени у односу на лаке телесне повреде које су задобили оштећени поступао из нехата, односно, како наносење лаких телесних повреда није било обухваћено умишљајем окривљеног, у конкретном случају у тим радњама не стичу се битна обележја кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим. У захтеву се наводи и да је овакав став Врховни касациони суд заузео у својој одлуци Кзз 403/18 од 03.10.2018. године, па је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Одредбом члана 344. став 1. КЗ прописано је да ко грубим вређањем или злостављањем другог, вршењем насиља према другом, изазивањем туче или дрским или безобзирним понашањем значајније угрожава спокојство грађана или теже ремети јавни ред и мир казниће се затвором до 3 године, док је ставом 2. истог члана прописано да ако је дело из става 1. овог члана извршено у групи или је при извршењу дела неком лицу нанесена лака телесна повреда или је дошло до тешког понижавања грађана, учинилац ће се казнити затвором од 6 месеци до 5 година.

Из законског описа бића кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ произилази да су битна обележја овог кривичног дела – радња извршења које се може састојати у предузимању неке од алтернативно предвиђених делатности: грубом вређању, злостављању другог, вршењу насиља према другом, изазивању туче, дрском или безобзирном понашању и последица дела која се може састојати или у значајном угрожавању спокојства грађана или у тежем ремећењу јавног реда и мира. Квалификовани облик овог кривичног дела (члан 344. став 2. КЗ), између осталог, постоји, када је при извршењу основног облика дела из става 1. члана 344. КЗ неком лицу нанесена лака телесна повреда. Наношење лаке телесне повреде неком лицу као квалификаторна околност постоји када је ова повреда нанета неком лицу приликом вршења насилничког понашања, при чему није од значаја да ли је нанесена лицу према коме је насиље било управљено или према неком другом лицу (случајни пролазник, лице које је покушавало да спречи вршење насиља...). Код тежег облика радње извршења кривичног дела насилничко понашање, окривљени према наношењу лаке телесне повреде, као квалификаторном елементу, треба да поступа са нехатом.

Имајући у виду напред наведено, као и да из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци првостепене пресуде, за које је окривљени правноснажно оглашен кривим, произилази да је окривљени АА у односу на радњу извршења која се састоји у вршењу насиља према оштећенима ББ и ВВ и дрском и безобзирном понашању и последици дела, која се састоји у значајнијем угрожавању спокојства грађана поступао са директним умишљајем, док је у односу на лаке телесне повреде које су приликом вршења насилничког понашања нанете оштећенима ББ (нагњечина горње усне) и ВВ (крвни подливи десне бочне стране врата) окривљени АА поступао из нехата – био је свестан да оштећенима може нанети лаке телесне повреде, али је олако држао да до тога неће доћи, па је по налажењу Врховног суда, у конкретном случају суд правилно правно квалификовао кривичноправне радње окривљеног као кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ, обзиром да се у описаним радњама окривљеног стичу битна законска обележја квалификованог облика овог кривичног дела.

Ово из разлога јер квалификовано кривично дело насилничко понашање подразумева да поступање у групи, као и тешко понижавање грађана мора бити обухваћено умишљајем учиниоца, док је за наношење лаке телесне повреде (неком лицу) довољан нехат, јер би у супротном постојало посебно кривично дело из члана 122. КЗ и стога стицај кривичних дела.

Врховни суд је имао у виду наводе захтева везане за одлуку Врховног касационог суда Кзз-403/2018 од 03.10.2018. године, па налази да су исти без утицаја

на другачију одлуку у овом предмету, с обзиром на то да је судска пракса по овом питању измењена каснијим одлукама овог суда

Из напред наведених разлога, Врховни суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у делу у коме је поднет због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП оценио као неоснован.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева за заштиту законитости, наводи повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, цитирањем законског текста исте. Међутим, бранилац окривљеног у образложењу наведене повреде наводи да заштитни објекат код овог кривичног дела представља јавни ред и мир и спокојство грађана, тј. шири круг лица који у себи не овухвата лица према којима се врши насиље и узнемирење грађана, које се не може односити само на једног оштећеног, а окривљени је претио само и искључиво оштећеном ББ па се у његовим радњама не стичу битни елементи кривичног дела за које је оглашен кривим. По налажењу Врховног суда, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног као разлог побијања правноснажних пресуда само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 439. тачка 1) ЗКП), док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, што не представља законски разлог због кога је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу, па је захтев браниоца окривљеног, у овом делу, оцењен као недозвољен.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује и на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажним пресудама (члан 440. ЗКП), наводима да није доказано да је окривљени својим радњама теже реметио јавни ред и мир или значајније угрозио спокојство грађана, да је у овом кривичном поступку било само пет сведока који су децидирано изјавили да критичном приликом није било ни једног јединог лица у заједничком дворишту, да су само чулом слуха опажали овај догађај, изузев ГГ која је сву кривицу свела на окривљеног ДД, а за окривљеног АА је рекла само да је прошао и ударио једном у врата, без конкретизације броја удараца и предмета којим је предузео ту радњу као и да нико од сведока није изјавио да им је било прећено од стране окривљеног АА. Имајући у виду да одредбом члана 485. став 4. ЗКП погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање не представља законом прописан разлог због кога је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, Врховни суд је поднети захтев и у овом делу оценио као недозвољен.

Бранилац окривљеног АА захтев за заштиту законитости поднео је и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, такође, не представља законом прописан разлог због кога је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, па је Врховни суд поднети захтев и у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је донео одлуку као у изреци, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**